

Vlaams
Parlement

vergadering **1**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 26 september 2011

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	3
VERONTSCHULDIGINGEN	3
OPENING VAN DE ZITTING 2011-2012	3
SAMENSTELLING VAN DE POLITIEKE FRACTIES	
Wijzigingen	3
BENOEMING VAN HET BUREAU	3
TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER	4
BOODSCHAPPEN	9
VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2012 – 31 (2011-2012) – Nr. 1	9
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	14

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Johan Sauwens

– *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigen zijn ingekomen van de volgende leden:

Herman Schueremans, Wim Van Dijck, Mercedes Van Volcem, Jan Verfaillie: ambtsverplichtingen;

Karlos Callens: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Katleen Martens, Dirk Peeters, Tinne Rombouts, Christian Van Eyken: gezondheidsredenen.

■

OPENING VAN DE ZITTING 2011-2012

De voorzitter: Dames en heren, het Vlaams Parlement komt heden van rechtswege bijeen krachtens artikel 10, paragraaf 1, eerste lid, van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen.

Ik verklaar de zitting 2011-2012 geopend.

■

SAMENSTELLING VAN DE POLITIEKE FRACTIES

Wijzigingen

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 20 juli 2011 deelt de heer Erik Arckens mee dat hij afscheid heeft genomen van het Vlaams Belang en voortaan graag als onafhankelijke zou zetelen in het Vlaams Parlement.

Bij brief van 31 augustus 2011 delen de heren Kris Van Dijck, voorzitter van de N-VA-fractie, en Karim Van Overmeire mee dat de heer Karim Van Overmeire vanaf die dag toetreedt tot de N-VA-fractie.

■

BENOEMING VAN HET BUREAU

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de benoeming van het Bureau van het Vlaams Parlement.

Het ligt voor de hand dat de fractievoorzitters, in die hoedanigheid gelijkgesteld met de ondervoorzitters van het Parlement, bij deze benoeming niet betrokken zijn.

Het scheidend Bureau was als volgt samengesteld:

voorzitter: de heer Jan Peumans;

eerste ondervoorzitter: de heer Carl Decaluwe;

tweede ondervoorzitter: mevrouw Marijke Dillen;

derde ondervoorzitter: de heer Dirk Van Mechelen;

vierde ondervoorzitter: mevrouw Mia De Vits;

vijfde ondervoorzitter: de heer Jos De Meyer;

zesde ondervoorzitter: de heer Joris Van Hauthem;

secretarissen: mevrouw Veerle Heeren, de heer Marino Keulen en de heer Bart Martens.

Vraagt iemand het woord omtrent de benoeming van het Bureau?

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, mag ik het scheidend Bureau opnieuw voordragen?

De voorzitter: Wij hebben het voorstel van de heer Caluwé gehoord. Er zijn geen andere voorstellen.

Daar het aantal kandidaten voor elk ambt in het Bureau overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik benoemd:

tot voorzitter: de heer Jan Peumans;

tot eerste ondervoorzitter: de heer Carl Decaluwe;

tot tweede ondervoorzitter: mevrouw Marijke Dillen;

tot derde ondervoorzitter: de heer Dirk Van Mechelen;

tot vierde ondervoorzitter: mevrouw Mia De Vits;

tot vijfde ondervoorzitter: de heer Jos De Meyer;

tot zesde ondervoorzitter: de heer Joris Van Hauthem;

tot secretarissen: mevrouw Veerle Heeren, de heer Marino Keulen en de heer Bart Martens.

Het Bureau van het Vlaams Parlement is aldus samengesteld en ik verzoek de voorzitter hier op het gestoelte te komen plaatsnemen. (*Applaus*)

– *De heer Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Mag ik eerst en vooral collega en streekgenoot Johan Sauwens bedanken, die de stoel voor mij hier warm gehouden heeft, en mag ik mevrouw Heeren en de heer Keulen verzoeken om plaats te nemen als secretaris? Het is een Limburgs onderonsje.

■

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Beste collega's, dames en heren ministers, beste medewerkers, geachte dames en heren van de pers, geacht publiek. Ik hoop dat u een ontspannende vakantie achter de rug hebt en klaar bent voor een ongetwijfeld boeiend nieuw werkjaar.

De kracht zit, zoals steeds, in de herhaling. Daarom staan wij vandaag weer stil bij drie belangrijke thema's die ik ook vorig jaar in mijn openingstoespraak te berde heb gebracht: ten eerste, de politieke werking; ten tweede, onze relatie met de Vlaamse Regering; en ten derde, de externe communicatie en onze publiekswerking. In het tweede deel van mijn toespraak ga ik dieper in op de actualiteit en de uitdagingen waar we voor staan.

Ik start met de politieke werking. Ik heb de vorige jaren benadrukt dat het Vlaams Parlement meer een speler met toegevoegde waarde in het Vlaamse politieke bedrijf moet worden, en dat zoiets alleen kan door onze drie belangrijkste opdrachten nog meer op een zinvolle en ernstige wijze uit te oefenen. Die drie belangrijkste opdrachten zijn de uitvoerende macht

controleren, het bewaken van de kwaliteit van wat de regering aflevert aan decreetgevend werk, en erop toezien dat de uitvoerende macht de centen als een goede huisvader beheert.

Dit parlement moet meer aandacht hebben voor diepgaande debatten en moet leren denken op lange termijn. Voor de dagelijkse werking van de parlementaire commissies betekent dat heel concreet dat die commissies zich veel minder zouden moeten bezighouden met detailkwesties, zoals nu al te veel het geval is. De meest recente cijfers – me vanochtend bezorgd door de diensten – geven me gelijk in mijn analyse. U hebt vorig werkjaar zomaar even 1544 vragen om uitleg in commissie gesteld. Er werden initieel zelfs 2912 vragen om uitleg ingediend. Daarnaast werden er zomaar eventjes 6453 schriftelijke vragen ingediend: 6004 daarvan werden ontvankelijk verklaard en aan de regering overgemaakt. En het moet gezegd, minister-president: ze waren bijna allemaal op tijd beantwoord.

We hebben het debat over de evaluatie van de controlemiddelen vorig werkjaar gevoerd. Persoonlijk ben ik wat ontgoocheld over het resultaat omdat ik verwacht had dat er meer uit die evaluatie zou komen. Zo had ik gehoopt dat we meer zouden focussen op debatten in commissies en onze commissieagenda's minder zouden belasten met vragen. Maar geen man of vrouw overboord. Alles heeft zijn tijd nodig. Dit najaar – na de juridisch-technische screening van ons reglement dit voorjaar, voorbereid in een ad-hocwerkgroep met alle fracties – zal de evaluatie van de controlemiddelen ook in ons reglement op muziek worden gezet in de Commissie voor Reglement en Samenwerking. Daar zullen ook de resultaten van de screening van ons reglement besproken worden en zal erover gestemd worden.

Het is een goed moment om even stil te staan bij de evaluatie die de drie oppositiepartijen – Open Vld, LDD en Groen! – over de parlementaire werking van het voorbije werkjaar gemaakt hebben, samengevat als “Een constructieve oppositie gedijt niet bij een destructieve meerderheid”.

Eerst en vooral vind ik het positief – en ik meen het, want ik heb de nota zeer grondig gelezen en ter beschikking gesteld aan iedereen die geïnteresseerd was – dat de oppositie uit de hoek komt met een evaluatie van het voorbije werkjaar. Het is goed dat men een en ander oplijst. In dat document zitten een aantal opmerkingen en aandachtspunten die ik alleen maar kan onderschrijven. Zo vind ik het ook als voorzitter van alle parlementsleden, zowel van de meerderheid als de oppositie, spijtig dat er soms voor een aantal dossiers niet gestreefd wordt naar een kamerbrede meerderheid. Als er een goed voorstel op tafel ligt – ook van de oppositie – verdient dat de steun vanuit de meerderheid, en omgekeerd natuurlijk ook.

Maar soms doet het document de waarheid wel een beetje geweld aan of moet er op zijn minst wat genuanceerd worden. Ik noem een drietal voorbeelden: ‘schending van het controlerecht van parlementsleden’, ‘politieke manipulatie bij de agendasetting’ waarbij voorzitters worden voorgesteld als zetbazen van de meerderheid en, derde voorbeeld: dat de meerderheidsfracties zich zouden laten misbruiken door de Vlaamse Regering.

Wat het eerste betreft, de zogenaamde schending van het parlementaire controlerecht, wil ik zeggen niet alleen aan de oppositie, maar ook aan de meerderheid dat het niet de kwantiteit is, maar de kwaliteit die telt. Ik denk dat iedereen het er met mij over eens is dat het parlement efficiënter moet omspringen met de schaarse tijd. Daarom moet er ook gesleuteld worden aan de manier waarop de vergaderingen verlopen en moet er vooral op worden toegezien dat we tot diepgaande inhoudelijke parlementaire debatten komen. Dat betekent onder andere: meer aandacht voor het langetermijndebate en minder aandacht voor de waan van de dag. Men werpt op dat er te veel vragen om uitleg onontvankelijk worden verklaard. Maar ik stel gewoon vast dat sommige collega's zelfs de moeite niet doen om eerst even te onderzoeken welke vragen er over een bepaald onderwerp al gesteld werden, voordat ze een vraag indienen. Het is heel gemakkelijk om een ijverige medewerker vragen aan de lopende band te laten produceren. Veel moeilijker is het om zich vast te bijten in een dossier en dat gericht te volgen en aldus de bevoegde minister het vuur aan de schenen te leggen.

De stelling dat agendasetting een instrument is van politieke manipulatie, zou ik willen nuanceren. De meeste commissies stellen een werkplanning op van wat er de komende weken en maanden aan bod zal komen in de commissie. Die planning – de agendasetting dus – wordt in volle transparantie in overleg met de commissie besproken en vastgelegd. Mijn ervaring is dat een goede agendasetting de parlementaire commissies net meer impact kan geven op de besluitvorming.

Ik geef u daarvan een voorbeeld. In de commissie Mobiliteit is vorig werkjaar de nieuwe ontwerpbeheersovereenkomst van De Lijn grondig besproken voor de regering die beheersovereenkomst sloot. We hebben de definitieve beheersovereenkomst nadien getoetst aan onze resolutie. Het resultaat is dat het parlement – meer dan in het verleden – een dikke vinger in de pap heeft gehad bij de besluitvorming over de nieuwe beheersovereenkomst.

En ten slotte de opvatting dat de meerderheidsfracties zich door de Vlaamse Regering laten misbruiken. Daarvoor wordt er verwezen naar het Cleantechdecreet. Niet zo'n sterk voorbeeld om dat aan te tonen, vind ik. U weet dat de regering die materie eerst via het programmadecreet door het parlement wilde sluisen. We hebben die bepalingen uit het programmadecreet gelicht zodat het Cleantechdecreet een normale parlementaire behandeling kreeg. Het parlement heeft hier volgens mij ten volle zijn rol kunnen spelen. De oppositie heeft gebruikgemaakt van alle reglementaire middelen die er zijn om te proberen het decreet tegen te houden. Dat is haar volste recht en ik heb daar principieel geen enkel probleem mee. Dat is nu eenmaal de rol van de oppositie. Men mag echter niet beweren dat men zijn rol niet heeft kunnen spelen.

Ik geef wel eerlijk toe, collega's van de oppositie, dat het andere voorbeeld dat de oppositie aanhaalt, met name de manier waarop het gewijzigde Mestdecreet in ons parlement aangepakt werd, beter op zijn plaats is. Dat was inderdaad geen fraai parlementair werk. Maar vergeet niet, collega's, dat er tijdens de vorige legislatuur nog veel meer van die verkapte ontwerpen holderdebolder door het parlement werden gesluisd, met de nadruk op 'de vorige legislaturen', als u mij begrijpt.

Ten slotte lees ik in de negen aanbevelingen of denkpistes die de oppositie in haar document voorstelt, een aantal voorstellen die het voorbije werkjaar al ter sprake zijn gekomen en/of zelfs gerealiseerd zijn. Denkt u maar aan het inkorten van het zomerreces: dat is voorgesteld en we zijn er al in geslaagd om het zomerreces met veertien dagen in te korten en inderdaad, we kunnen in de toekomst nog verder gaan. Er is al meer aandacht in het jaarverslag voor het beschrijven en het weergeven van de belangrijke dossiers die in het parlement aan bod kwamen naast kwantitatief cijfermateriaal. En ik heb geen enkele moeite met de verzuchting van de oppositie om meer debat met woord en wederwoord te organiseren. In het structurele overleg met de minister-president heb ik zelf al gevraagd dat volksvertegenwoordigers rechtstreeks gegevens zouden kunnen opvragen bij de diensten van de regering maar de minister-president vond dat niet echt een goed voorstel. De problematiek van de 'snelle' schriftelijke vragen en de stroomlijning van moties kwam ook al aan bod bij de evaluatie van de controlemiddelen en werd daar ook uitgepraat.

Ik vind het wel verrassend dat de oppositie pleit voor het invoeren van quota voor vragen om uitleg en ook wil dat het bureau van de commissie oordeelt over de onontvankelijkheid van vragen om de willekeur van de commissievoorzitter te doorbreken. (*Opmerkingen van de heer Jan Penris*)

Ik heb daarnet, mijnheer Penris, heel duidelijk gezegd welke drie oppositiepartijen dat waren.

Ons reglement voorziet in een perfecte regeling voor het geval men niet akkoord gaat met een beslissing van de commissievoorzitter om een vraag onontvankelijk te verklaren. Waarom maakt men geen gebruik van dat bestaande artikel 83 in ons reglement?

Dames en heren, genoeg uitgeweid. Ik ga verder met de bespreking van mijn drie thema's en ik kom dan nu tot de relatie tussen het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering. Het is

normaal dat er een gezonde spanning bestaat tussen de uitvoerende macht en het parlement. Het parlement moet onafhankelijk kunnen optreden en waakhond zijn van de regering.

Minister-president, u weet ondertussen dat ik erop sta dat de regering het parlement als een volwaardige partner behandelt. Om duidelijke afspraken over de spelregels te maken, hebben we regelmatig een structureel overleg. Straks in de vooravond zitten we trouwens weer samen. Ik zie aan uw glimlach dat u dat helemaal ziet zitten.

We hebben met de regering een aantal afspraken gemaakt over het concept en de structuur van de beleidsbrieven en over de begroting die de regering jaarlijks indient. Ik ga ervan uit dat er, zoals al meermaals gevraagd, een degelijke afstemming zal zijn tussen de toelichting bij de begroting waar we vooral cijfers willen zien, en de beleidsbrieven die duidelijk beleidsopties moeten weergeven en een stand van zaken geven van de uitvoering van de decreten, het regeerakkoord, de beleidsnota's, de aanbevelingen van het Rekenhof en de resoluties en moties van dit parlement. Ik benadruk ook dat er expliciet aandacht moet gaan naar de regelgevingsagenda.

Ik dring er ook nogmaals op aan dat uw regering de nodige zorg zou besteden aan de leesbaarheid van die beleidsbrieven en de begrotingen. Waarom worden de ontwerpen van decreet wel systematisch voorgelegd aan de dienst Taaladvies binnen de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) maar gebeurt dat niet met de beleidsbrieven?

Minister-president, ik herhaal wat ik vorig jaar ook al zei: het blijft moeilijk om tot heldere afspraken te komen over de informatieverstrekking van de uitvoerende macht aan het parlement en de burger. Het Vlaams Parlement moet er meer dan tijdens de voorbije legislaturen het geval was op toezien dat de Vlaamse Regering ook uitvoering geeft aan de informatieplicht van de regering aan het parlement, vooral over de belangrijke dossiers waarmee de administratie van de Vlaamse overheid dagelijks bezig is.

De Vlaamse Regering heeft op haar laatste ministerraad in juli een beslissing genomen over de zogenaamde Talennota, maar ze vond het blijkbaar niet nodig om onmiddellijk het parlement in kennis te stellen van die Talennota. Het is niet correct dat de parlementsleden alleen via de website die nota konden raadplegen. Mevrouw Moerman heeft me daar zeer terecht op gewezen. Ik herhaal dat de regering een automatische reflex moet aankweken om eerst het parlement en dan pas de media te informeren over getroffen beslissingen. Een actief informatiebeleid van de Vlaamse Regering kan het parlement immers beter helpen om zijn parlementaire controletaken onderbouwd uit te oefenen, en ik blijf erbij, dat zal bovendien ook leiden tot een aanzienlijke vermindering van het aantal vragen die vaak louter – terecht – vragen om informatie zijn.

Minister-president, vorig jaar heeft uw regering beslist dat de uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord en Vlaanderen in Actie (ViA) middels een monitoring zou worden gevolgd. U hebt dat rapport aan alle parlementsleden bezorgd, waarvoor mijn dank. Ik heb gelezen dat de regering beslist heeft om met een eerste voortgangsrapportage 2011 tegen de Septemberverklaring 2011 naar buiten te komen. Ik feliciteer u daarvoor en doe een warme oproep tot de commissievoorzitters om in hun commissies deze voortgangsrapportage ernstig te bespreken. Dat is zeker ook voor de oppositie een ideaal instrument om mee het regeerakkoord op te volgen en de regering te controleren. Zoals het ook goed zou zijn dat het parlement betrokken zou worden bij het toezicht op de uitvoering van de nieuw afgesloten beheersovereenkomsten.

Collega's, ik stap over naar een volgend item, het Rekenhof. Ik vind het een zeer goede zaak dat het Rekenhof zich voluit inzet voor het parlement en meer dan vroeger zijn werkzaamheden afstemt op de concrete wensen van het parlement. Wij en de commissies in het bijzonder zouden meer open moeten staan voor de input van het Rekenhof. Het Rekenhof kan ons de informatie leveren die nodig is om de uitvoerende macht efficiënt te controleren.

De expertise die in het Rekenhof aanwezig is, moet nog meer gebruikt worden ten voordele van de parlementaire controlefunctie.

Ik rond dit eerste deel af met mijn derde en laatste aandachtspunt: de communicatie met de burger en onze publiekswerking. Onze externe communicatie is enorm belangrijk. Meer dan in het verleden is de Vlaming op zoek naar informatie, ook informatie over wat er in zijn parlement gebeurt. Een parlement dat er niet in slaagt om zich te verkopen of om de aandacht van de burgers en de media naar zich toe te trekken, bestaat gewoonweg niet. Daarom moet dit parlement resoluut inzetten op communicatie: in de eerste plaats communicatie over onze dagelijkse werking, maar ook over het parlement als instelling en over zijn relatie met de burger. Het parlement is immers de brug tussen de burger en de politiek.

Wat onze functie betreft als brug tussen de burger en de politiek zitten we echter nog niet op schema. De website van het Vlaams Parlement moet veel toegankelijker gemaakt worden, meer op maat gesneden worden van de gebruiker. Dat is een prioriteit voor dit zittingsjaar, te meer omdat men, buiten het parlement om, uitgerekend nu met een nieuwe website naar buiten komt: www.zewerkenvoorjou.be. Vanaf vandaag wordt het Vlaams Parlement door drie politologen online onder de loep gehouden.

Dames en heren, 2011 is een feestjaar voor ons Vlaams Parlement. We bestaan veertig jaar: van Cultuurraad over Vlaamse Raad naar Vlaams Parlement. En dat gaan we vieren. In december organiseren we een feestweek. Er zal dan een internationaal colloquium over staatsvorming georganiseerd worden. Samen met Radio 2 organiseren we die week een dag Vlaams Parlement voor de Vlamingen die 40, 30, 20, 10 en 1 jaar worden op 7 december 2011. Er verschijnt ook een boek, een gezamenlijk werkstuk van Vlaamse en Waalse wetenschappers. Zij hebben onderzocht hoe Vlaanderen en Wallonië in de voorbije veertig jaar hun autonomie op diverse beleidsdomeinen – Onderwijs, Cultuur, Economie, Buitenlands Beleid – ingevuld hebben. Een stuk beleidsgeschiedenis dus. We organiseren een evenement waarop ook de buitenlandse ambassadeurs worden uitgenodigd.

Dames en heren, ik kom nu tot de actualiteit. Hopelijk wacht er ons een grote staatshervorming. In dat geval moet het Vlaams Parlement klaar zijn om de omvangrijke overheveling van bevoegdheden die, naar we hopen, gepaard gaat met een structurele herziening van de mechanismen van de Financieringswet, in goede banen te leiden. Dat vergt ook een aanpassing van werken in dit parlement. Zo zullen er wellicht een aantal nieuwe beleidscommissies opgericht worden.

Ik pleit ervoor om, zoals aangegeven in het goedgekeurd beleidsplan, op korte termijn een opvolgingscommissie Staatshervorming op te richten om met de vinger aan de pols de zesde staatshervorming van nabij te volgen. Dat is niet alleen een zaak van de regering. Ook het parlement moet hier ten volle bij betrokken worden.

Mijn tweede boodschap luidt dat dit parlement zelf orde op zaken moet stellen. De laatste weken kwamen we negatief in de media. De parlementaire uittredingsvergoedingen en de meerwaarde en de kostprijs van buitenlandse parlementaire reizen zijn daarvan twee voorbeelden. Laten we de hand in eigen boezem steken en, nu we bijna halfweg deze legislatuur zijn, het voortouw nemen om te komen tot een billijke maar ook transparante regeling van het statuut van het parlements lid. Niet alleen de vergoedingen maar ook het parlementaire pensioen en het statuut van het parlements lid moeten op tafel komen. Het Vlaams Parlement kan hier een voortrekkersrol vervullen, een voorbeeldfunctie hebben. Waar een wil is, is een weg.

Beste collega's, ik reken op een Vlaams Parlement dat ook dit komende zittingsjaar levendig en gedreven zal functioneren. Daarin is zowel voor de leden van de meerderheid als voor de leden van de oppositie een belangrijke rol weggelegd. De gemeenteraadsverkiezingen kondigen zich aan en zullen wellicht vanaf het voorjaar van 2012 een schaduw werpen op onze werking. Een lokale verankering is belangrijk en noodzakelijk, maar mag geen excuus

of alibi zijn om enkel woensdagnamiddag bij de stemmingen in plenaire vergadering in dit parlement aanwezig te zijn.

Ik kijk ook uit naar een volgehouden goede samenwerking van dit huis met de dames en heren van de verzamelde pers.

Een dynamisch parlement kan niet zonder een dynamische administratie. Als er de voorbije periode voorstellen geformuleerd werden of aanzetten gegeven werden om de werking van dit parlement te verbeteren, dan is dat in niet geringe mate te danken aan de professionele ondersteuning vanwege het Algemeen Secretariaat. Ik reken ook dit werkjaar op de dagelijkse inzet van de secretaris-generaal en haar medewerkers om ons te ondersteunen.

Ik reken op uw constructieve bijdrage om in het komende zittingsjaar degelijk werk te verrichten, in een sterk Vlaams Parlement, ten voordele van de Vlaamse burger, voor een nog krachtadiger Vlaanderen. Ik dank u. (*Algemeen applaus*)

Ik verklaar het Vlaams Parlement geconstitueerd. Hiervan zal worden kennis gegeven aan de Vlaamse Regering, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Parlement de la Communauté française, het Parlement wallon, het Parlement der Deutschsprachigen Gemeinschaft, het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Assemblée de la Commission communautaire française.

■

BOODSCHAPPEN

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 20 september 2011 deelt de voorzitter van het Parlement der Deutschsprachigen Gemeinschaft mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 21 september 2011 deelt de voorzitter van het Parlement wallon mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 22 september 2011 deelt de voorzitter van het Parlement de la Communauté française mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

■

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2012 – 31 (2011-2012) – Nr. 1

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de verklaring van de Vlaamse Regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2012.

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, beste collega's, vooraf aan de September-verklaring wil ik u danken voor de positieve woorden aan het adres van de Vlaamse Regering en aan de minister-president. Maar zoals Vergilius heeft gezegd: "Wees waakzaam wanneer de Grieken u geschenken aanbieden." (*Opmerkingen. Gelach*)

Voorzitter, ik denk dat die waakzaamheid langs beide kanten aanwezig zal zijn.

Ten tweede, voorzitter, beste collega's, wil ik vooraf aankondigen dat de September-verklaring vijf pagina's korter is dan die van vorig jaar. Mocht u vragen hebben over elementen die daar niet in aan bod komen, kunnen we die woensdag uitgebreid bespreken.

Voorzitter, beste collega's, een groei van de Vlaamse economie van 2,6 procent in 2011: dat is de samenvatting van het economisch herstel in Vlaanderen het afgelopen jaar. Alles in acht genomen is 2,6 procent spectaculair. Al een volledig jaar lang daalt de werkloosheid. De VDAB heeft een recordaantal vacatures. De uitvoer van Vlaanderen is in de eerste vijf maanden van dit jaar met 16 procent gestegen. En tegelijk hebben we onze begroting in evenwicht gebracht. Beste collega's, al bij al en alles in acht genomen is dat spectaculair.

Maar, inderdaad, de afgelopen zomer hebben de internationale kapitaalmarkten twijfel en onzekerheid gebracht. De beurzen gingen panikereren. Het ondernemersvertrouwen daalde en staat vandaag op het laagste niveau sinds begin 2010. De groeioprognose voor volgend jaar is nog maar 1,6 procent.

Wij moeten nu vermijden dat de zomer van de onzekerheid uitmondt in een winterse recessie. Dat, collega's, is dé uitdaging voor dit politieke jaar. De vaststelling nu is dat groeien durf vereist. We moeten durven te groeien. Nu het goed gaat in Vlaanderen, is moed nodig om vooruit te komen. De economie moet zich verder op een duurzame manier ontwikkelen, kansengroepen moeten werk vinden, Vlaanderen moet internationaal competitief zijn en we moeten investeren in infrastructuur, in solidariteit en in het sociaal kapitaal. Wij beschouwen het als onze plicht de durf te hebben om dat voor elkaar te krijgen.

Beste collega's, we moeten dat op een verantwoorde manier doen. In de afgelopen twee jaar heeft deze Vlaamse Regering fundamenteën gelegd door 2 miljard te besparen. De saneringen waren moeilijk en pijnlijk, maar we plukken er nu de vruchten van. De begroting voor 2012 zal daardoor, net zoals vorig jaar, in evenwicht zijn.

Vanzelfsprekend, collega's, is dat zeker niet. In het buitenland zijn regio's en landen met een begroting in evenwicht intussen zeldzaam geworden. In België heeft alleen Vlaanderen dat voor elkaar gekregen.

En er is meer. Volgend jaar hebben we 230 miljoen euro uitgetrokken voor nieuw beleid, zoals we in het regeerakkoord hadden opgenomen. Dat zal gaan naar zorg, gezinnen en onderwijs, naar innovatie en infrastructuur, naar werk en welzijn. Naar een beter leven in Vlaanderen, vandaag én morgen.

Maar, collega's, de tijden zijn onzeker. Er kunnen nog schokken volgen. We moeten het onverwachte verwachten. Uit zorg voor een goed budgettair beleid legt Vlaanderen provisies aan. Er zijn de klassieke indexprovisies en een provisie om de betaling van alle facturen te verzekeren. Daarnaast bevat de begroting 2012 opnieuw een conjunctuurprovisie, een provisie voor het nieuw rekendecreet en voor dringende investeringen. In totaal is dat goed voor 220 miljoen euro. De Vlaamse Regering zal ook de komende jaren begrotingen in evenwicht voorleggen. Geen tekorten, geen overschotten. Dat is de doelstelling waartoe we ons verder engageren.

In februari 2012 zullen we de economische situatie opnieuw evalueren. We kennen dan de uitvoeringsresultaten van de begroting 2011. Investeringen in de nodige bijkomende scholenbouw – opdat elk kind in september een klas heeft – en in maatregelen tegen overstromingen – met het actieplan wateroverlast en het kustveiligheidsplan – zijn daarbij de twee grootste prioriteiten.

De provisie voor dringende investeringen zal ons toelaten om snel actie te ondernemen. In 2012 onderzoeken we ook hoe we het Zorgfonds kunnen versterken, zodat we de vergrijzing het hoofd kunnen bieden.

Voorzitter, beste collega's, durven groeien in een periode van beperkte budgettaire middelen betekent keuzes maken. We weten welke, want het regeerakkoord blijft vandaag verbazend actueel. We kiezen voor een economisch, ecologisch en sociaal duurzaam Vlaanderen. We kiezen voor een maximaal effect. Vlaanderen in Actie (ViA) is onze leidraad, ons venster op 2020. We blijven hierbij zorg dragen voor een goede betrokkenheid van de maatschappelijke

stakeholders. 92 procent van de ViA-projecten zijn op schema of uitgevoerd. Alle 338 projecten zijn opgestart. Durven groeien is dus het Vlaams regeerakkoord consequent verder uitvoeren – een regeerakkoord dat evenwichtig én sociaal is.

En, beste collega's, de Vlaamse Regering kiest voor het gezin en niet louter voor het individu. De Vlaamse Regering kiest voor alle Vlamingen, niet alleen voor de happy few. De Vlaamse Regering kiest voor zij die het goed hebben en voor wie het met minder moet stellen. Een sterke non-profitsector is een van de basisvoorwaarden voor een sociaal Vlaanderen. U weet het, het voorakkoord dat vorige week in goed overleg met de betrokken werkgevers en werknemers werd bereikt, is daarom van zeer groot belang.

De kindpremie, een van de afspraken in het regeerakkoord, voeren wij uit. Deze premie, beste collega's, geeft gezinnen met jonge kinderen extra ademruimte, stimuleert de preventieve gezondheidszorg en geeft ondersteuning in de opvoeding. Extra steun gaat naar kinderen met ontwikkelingsstoornissen.

Deze kindpremie, beste collega's, past in een groter en coherent pakket van 85 miljoen euro voor welzijn en voor een nieuw sociaal beleid. Dat wil zeggen: wachtlijsten voor personen met een handicap verder terugdringen. Dat wil zeggen: extra plaatsen in de kinderopvang. Dat wil zeggen: meer focus op thuiszorg, inclusief de invoering van een maximumfactuur. De vergrijzing en de stijgende nataliteit zijn uitdagingen die we niet uit de weg gaan.

Dat is dus kiezen. Het is de onomwonden keuze voor een sociaal Vlaanderen. Het is de onomwonden keuze voor werkgelegenheid. De goede werkloosheidscijfers van het afgelopen jaar motiveren. Het is motiverend, inderdaad, beste collega's, dat ook 50-plussers, allochtonen en andere kansengroepen aan een inhaalbeweging bezig zijn. We moeten dit resoluut voortzetten. We moeten verder gaan op de ingeslagen weg.

Daarom willen we 30 miljoen euro inzetten voor een nieuw werkgelegenheidsplan. Een loopbaanakkoord, waarin ook de sociale partners hun verantwoordelijkheid moeten opnemen, maakt daarvan een heel belangrijk onderdeel uit. We maken werk van werkbaar werk voor iedereen, onder meer via de activerende alternatieven voor de jobkorting.

Werk maken van werk is ook het devies bij de uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding. Die uitvoering komt op kruissnelheid, met een belangrijke focus op gezinnen waarvan geen enkele volwassene werkt. Samen met de lokale actoren voeren we de strijd tegen kinderarmoede. Ook kleine kinderen uit kansarme gezinnen moeten alle kansen krijgen.

In een sociaal Vlaanderen, beste collega's, heeft iedereen een behoorlijke woning, een thuis. Daarom is sociale huisvesting een prioriteit. We bouwen nieuwe sociale woningen. Het groeipad wordt verlengd en er komen 6000 extra woningen voor gezinnen met een minder laag inkomen. Zo houden we de sociale huisvestingsmaatschappijen financieel gezond.

Voorzitter, beste collega's, de Vlaamse Regering kiest voorts resoluut voor innovatie. We willen zo snel mogelijk, samen met de privésector, 3 procent van het bbp aan onderzoek en ontwikkeling spenderen. Onderzoek en ontwikkeling zijn de basis voor de uitbouw van een duurzame Vlaamse kenniseconomie, een voorwaarde om Vlaanderen in Actie te realiseren. Daarom is er in de begroting 2012 opnieuw 60 miljoen euro extra uitgetrokken. We investeren die middelen resoluut in onze uitstekende wetenschappers, in de innovatiekracht van onze bedrijven, in het op peil houden en uitbouwen van de onderzoeksinfrastructuur. Daarmee willen we de maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan, effectief aanpakken.

De kenniseconomie brengt ons bij het onderwijs, een van onze sterkste troeven. Het grootste kapitaal in Vlaanderen bestaat nog altijd uit onze kennis en kunde, uit het baanbrekend vakmanschap van de Vlaming. Kwalitatief onderwijs, op alle niveaus, garandeert dat Vlaanderen ook in de toekomst gekend zal staan voor zijn hoog opgeleide werkkrachten.

Daarom staat in de begroting van 2012 30 miljoen euro extra klaar voor het onderwijs, vooral om de kleuterklassen te verkleinen en de capaciteit te vergroten. Vanaf 2012 komen er ook extra middelen voor het hoger onderwijs. Daarmee ondersteunen we de integratie van de academische opleidingen van de hogescholen in de universiteiten.

Samen met de Vlaamse Industrieraad implementeren we het Nieuw Industrieel Beleid. We richten het economisch overheidsinstrumentarium op toegevoegde waarde.

Maar ook in onze creatieve sectoren staan innovatie en de kenniseconomie centraal. We ondersteunen het engagement en het enthousiasme in de culturele sector met structurele financiering en projectsubsidies. We stimuleren de ontwikkelingskansen en doorgroei-mogelijkheden van individuele artiesten, amateurgezelschappen en professionele groepen, zowel in binnen- als buitenland, van lokaal sociaal-cultureel werk over Vlaamse erfgoedinitiatieven tot internationale kunstenmanifestaties.

Voorzitter, beste collega's, durven groeien houdt in dat we onze budgettaire prioriteiten onderbouwen met een daadkrachtig beleid. De Vlaamse overheid moet een slagkrachtige en efficiënte overheid zijn. Hoe? Nog beter doen, met minder mensen, door administratieve vereenvoudiging en open data, door planlast te verminderen, door de intergemeentelijke samenwerking uit te breiden, door een interne staatshervorming, met twee verantwoordelijke niveaus per beleidsmaterie, met minder lasten en minder betutteling.

Durf heeft voor de Vlaamse Regering ook te maken met ruimte geven om te groeien. Onze bedrijven en kmo's zijn het hart van onze economie. Met een omgevingsvergunning zullen ondernemers nog maar één dossier bij één uniek loket moeten aanvragen. Nu zijn er nog aparte stedenbouwkundige en milieuvergunningen nodig. Voorzitter, voor het einde van het jaar leggen wij u dat decreet ter stemming voor.

In uitvoering van de commissies-Berx en -Sauwens heeft de Vlaamse Regering een kader goedgekeurd voor de aanpak van vereenvoudiging en versnelling van de vergunnings-procedures voor investeringen. Een aantal quick wins zijn al gerealiseerd. In dit parlementaire jaar komen we met de decretale wijzigingen die voor zowel overheid als privé de termijnen drastisch zullen inkorten.

Ruimte geven houdt ook in dat we Vlaanderen duurzaam mobiel houden. We investeren in de missing links en in het onderhoud van onze wegen, in openbaar vervoer en fietspaden. We investeren in een verkeersveiliger Vlaanderen, dat tegelijk de logistieke uitdaging voor de toekomst aankan. Dat is geen of-ofverhaal, dit is een en-enverhaal.

We zetten stappen vooruit in de totaaloplossing voor Antwerpen, die cruciaal is voor de welvaart van heel Vlaanderen, met de Oosterweelverbinding en de A102/R11, maar net zo goed met investeringen in waterwegen, fietspaden en openbaar vervoer.

Deze Vlaamse Regering, collega's, kiest voor een sterke primaire sector. De landbouwsector heeft crisissen moeten verwerken, die hem hard hebben getroffen. Het meer risicobestendig maken van de land- en tuinbouw is daarom prioritair. Ook de land- en tuinbouwers krijgen zuurstof om te groeien.

We willen onze samenleving ook letterlijk meer zuurstof, meer ademruimte geven, met hernieuwbare energie als speerpunt voor een ecologisch duurzaam Vlaanderen. Energie-efficiënte maatregelen hebben vandaag al veel succes. De stroomlijning van het premiestelsel voor netbeheerders en de nieuwe groene waarborg voor ondernemingen zullen dat succes alleen nog kunnen versterken.

Het Actieplan Groene Warmte boort een potentieel nieuw domein van warmteopwekking aan. Groene warmte kan op termijn tot twee derde van onze hernieuwbare energiedoelstelling invullen. Met de evaluatie en omvorming van de ondersteuning voor groene stroomproductie, zorgen we voor zekerheid voor investeerders, een correcte steunhoogte en flexibiliteit. Een betaalbare energiefactuur voor gezinnen en bedrijven blijft ons uitgangspunt.

Daarenboven wordt het Vlaams Energiebedrijf geoperationaliseerd. Met dit project zal de Vlaamse Regering investeren in energiebesparing in overheidsgebouwen, zal de Vlaamse Regering investeren in innovatieve energietechnologie en zal de Vlaamse Regering investeren in duurzame energieproductie.

Voorzitter, beste collega's, deze Vlaamse Regering kiest resoluut voor een sterker Vlaanderen. Wij durven te groeien, ook als deelstaat. De copernicaanse omwenteling is de enige weg naar een volwassen staatsmodel met sterke deelstaten, met samenwerking op basis van gelijkheid en met respect voor institutionele evenwichten en het territorialiteitsbeginsel in het bijzonder.

Een staatshervorming volgens de Octopusnota blijft van groot belang. De Vlaamse Regering zal concrete federale tekst- en wetsvoorstellen daarop beoordelen. We moeten ons echter niet laten verleiden tot een te vlugge beoordeling, op basis van onvolledige gegevens. De federale onderhandelaars hebben een aantal akkoorden gesloten. Overeenkomstig ons regeerakkoord willen we een splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde en een verdere staatshervorming, waardoor Vlaanderen meer beleidsinstrumenten krijgt. Maar een en ander moet nog nader worden uitgewerkt en het luik van de bevoegdheidsoverdrachten is nog niet rond. Ook de correcte uitvoering van de afspraken is voor ons van zeer groot belang.

Het is dus nog te vroeg om een definitief oordeel uit te spreken over de resultaten van wat in de federale regeringsonderhandelingen reeds werd afgesproken. Ik kan echter zeer duidelijk zijn: het kader voor de beoordeling is en blijft het Vlaamse regeerakkoord, in combinatie met de Octopusnota.

Voorzitter, geachte leden, deze ploeg heeft de vaste wil om samen door te gaan en het regeerakkoord volledig uit te voeren. De essentie moet een klare, werkbare bevoegdheidsverdeling zijn, die gepaard gaat met financiële verantwoordelijkheid. Elke overheid moet zich uitsluitend toeleggen op de eigen bevoegdheden. Respect voor de bevoegdheidsverdeling is een basisprincipe. De copernicaanse logica moet voor ons ook in het sociaal-economische luik van het federale regeerakkoord zitten. Vlaanderen is goed voor bijna 60 procent van de bevolking, 70 procent van het bbp en 80 procent van de export. Vlaanderen is de economische motor van België. Het federale beleid moet het Vlaamse beleid dus ondersteunen. We verwachten dat de doelstellingen van Vlaanderen in Actie en het Pact 2020, doelstellingen die overigens sterk overeenstemmen met het EU 2020-programma, bevestiging zullen vinden in het federale regeerakkoord.

Intussen groeit de copernicaanse omwenteling al in de feiten. Vlaanderen groeit als sociale deelstaat. Er komt een Vlaamse sociale bescherming. Die zal hét instrument bij uitstek zijn om van Vlaanderen nog meer een warme en solidaire samenleving te maken. De copernicaanse omwenteling beantwoordt de onzekerheid van vandaag met een communautaire pacificatie, die een beter en efficiënter bestuur oplevert.

Vlaanderen is een volwassen deelstaat, die ook in Europees verband zijn rol ten volle wenst op te nemen. Vlaanderen blijft een pleitbezorger van meer Europa, ook in de huidige crisistijden. Wij blijven daarom gaan voor een sociaal-economisch evenwichtige voortschrijdende integratie van de Europese lidstaten en nemen de EU 2020-doelstellingen als maatstaf bij onze Europese standpuntinname.

Vlaanderen is een belangrijke partner voor het buitenland. We kiezen voor een eigen, sterk buitenlands beleid. De toegenomen export motiveert ons om onze handelspositie nog te versterken. Vlaanderen is een exportland en dat moet ook zo blijven. We verfijnen dit jaar de strategie van Flanders Investment & Trade om ons marktaandeel in de nieuwe markten en groei landen te doen toenemen. Het merk Vlaanderen moet ook in het buitenland synoniem worden voor baanbrekend vakmanschap.

Voorzitter, beste collega's, de keuzes waarover ik, samen met mijn collega's van de Vlaamse Regering, in deze Septemberverklaring heb gesproken, hebben een duidelijk doel. De

Vlaamse Regering wil houvast bieden. In onzekere tijden moet de Vlaamse Regering een vertrouwenwekkende overheid zijn, pragmatisch, resultaatsgericht en performant. Ze durft te groeien, ze heeft ambitie, ze heeft een overtuiging, ze heeft een doel. Dat doel heet Vlaanderen in Actie. Dát, beste collega's, is de keuze die deze Vlaamse Regering onverkort en onverbloemd maakt. Voorzitter, ik wil dit beleid uitvoeren in nauwe samenspraak met dit parlement. Daarom vraag ik uw goedkeuring voor deze verklaring bij de stemming woensdag. Ik dank u. (*Applaus bij de meerderheid*)

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen woensdag om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. We behandelen dan ook de actuele vragen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 14.49 uur.*

■